

MAKRO GÖRÜŞ

Dış Ticaret

Aralık 2022

Emre Aylar

aylare@tskb.com.tr

TSKB Ekonomik Araştırmalar

Aralık'ta öncü verilerle uyumlu olarak ihracat ve ithalatta artış yaşandı. İhracat yıllık bazda %3,0 artışla 22,9 milyar dolar olurken, ithalat %12,2 artarak 32,6 milyar dolar seviyesinde gerçekleşti. Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış veriler, Aralık'ta aylık bazda ihracatın %6,0, ithalatın ise %4,3 arttığını ortaya koydu.

İhracatın ithalatı karşılama oranı Aralık'ta gerilerken, dış ticaret açığında genişleme devam etti. 2021 Aralık'ta %76,5 olan ihracatın ithalatı karşılama oranı 2022'nin aynı ayında %70,3'e geriledi. Dış ticaret açığı 6,8 milyar dolardan 9,7 milyar dolara genişledi. Bu dönemde hem enerji açığı hem de enerji dışı dengedeki yüksek tutarlı açık toplam dış ticaret açığındaki artışta rol aldı. Altın ve enerji hariç çekirdek ihracat sadece %2,7 artarken, çekirdek ithalatta artış %0,6 olarak gerçekleşti. 2021 Aralık'ta 635 milyon dolar açık veren altın ve enerji hariç çekirdek dış ticaret dengesi 2022'nin aynı ayında 189 milyon dolar açığa kaldı.

Bu dönemde gelişmiş ekonomilere yapılan ihracat daralırken, gelişmekte olan ekonomilere yapılan ihracat bir miktar hızlandı. AB ekonomilerine yapılan ihracat Aralık'ta yıllık bazda %0,7 azalsa da AB hariç Avrupa'ya yapılan ihracat %26,8 artış kaydetti. Kuzey Amerika'ya yapılan ihracat yıllık bazda %9,1 azalarak bir aylık aranın ardından tekrar negatif tarafa geçti. Japonya'ya yapılan ihracat azalırken, Yeni Zelanda ile Avustralya'ya yapılan ihracat arttı. Bu dönemde gelişmekte olan ekonomilere yönelik ihracat genel olarak ivme kazandı. Bu sonuçlarla gelişmiş ekonomilerin toplamına yapılan ihracat yıllık bazda %4,0 azalırken, gelişmekte olan ekonomilerin toplamına yapılan ihracat %10,7 arttı.

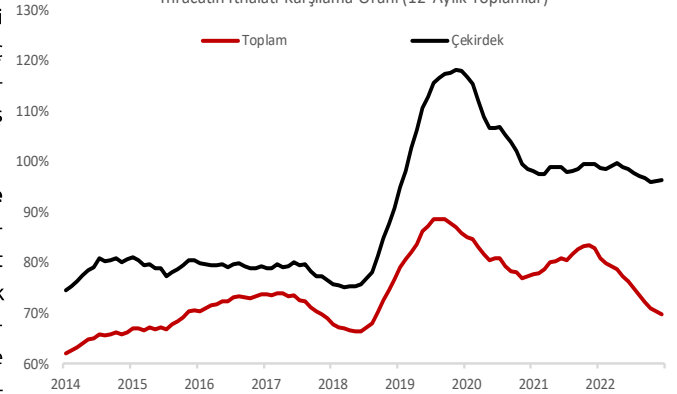
Aralık'ta ara malı ithalatındaki yavaşlama devam ederken, yatırım malı ithalatında düşüş, tüketim malı ithalatında artış yaşandı. Yatırım malı ithalatı yıllık bazda %2,7 azalarak beş ay sonra negatif tarafa geçti. Tüketim malı ithalatındaki hızlanmayı ise binek otomobil ve akaryakıt ürünleri besledi. Dayanıklı ve yarı dayanıklı tüketim malı ithalatında Aralık'ta hızlanma görüldü. Böylece ilgili dönemde tüketim malı ithalatı yıllık bazda %48,2 artarken, binek otomobil ithalatında artış %70,2'yi buldu. Ara mallarında ise uluslararası ham petrol fiyatlarındaki gerileme sayesinde yıllık artışın gerilediği görüldü. Yılın ilk on bir ayının ortalamasında yıllık bazda %45'e yakın artan ara malı ithalatı Aralık'ta yalnızca %2,8 artış kaydetti.

Bu sonuçlarla 2022 yılında ihracat 2021'ye göre %12,9 artarak 254,2 milyar dolar, ithalat ise %34,0 artarak 363,7 milyar dolar oldu. Dış ticaret açığı ise 2021'deki 46,2 milyar dolardan 2022'de 109,5 milyar dolara yükseldi.

Aralık ayı verileri dış talepteki yavaşlamanın bir miktar azaldığını gösterdi. Gelişmiş ekonomilerde ivme kaybı genele yayılırken, gelişmekte olan ekonomilere ihracatta artış yaşandı. İthalat tarafında uluslararası enerji fiyatlarındaki gerilemenin desteği olsa da toplamdaki yavaşlama sınırlı kaldı. Bu nedenle dış ticaret açığında artış sürdü. Ara malı ithalatındaki yavaşlama ile yatırım malı ithalatındaki düşüş ekonomik aktiviteye dair negatif sinyaller verdi. Son dönemde Avrupa tarafında resesyon endişelerinin azalması ve beklentilerden yüksek gelen öncü veriler ihracat rakamları için umut verirken, ithalat tarafında ise küresel enflasyonist baskı ve enerji fiyatlarındaki gelişmelerin belirleyici olacağını değerlendiriyoruz. Bu nedenle dış ticaret açığında yüksek seviyeler sürse de bir miktar toparlanma olabileceğini tahmin ediyoruz.

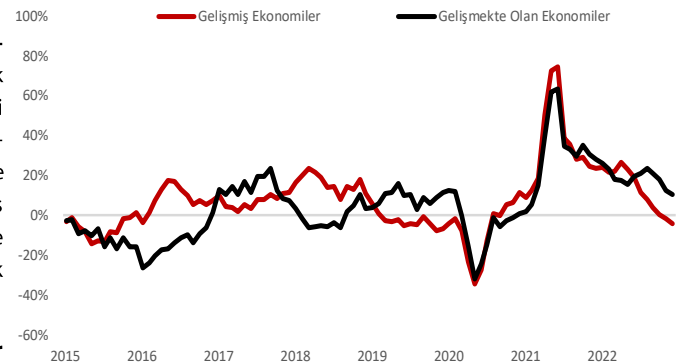
Temel Dış Ticaret İstatistikleri (Milyon Dolar)						
	Ara.21	Ara.22	Yıllık Değişim	Ocak-Ara. 2021	Ocak-Aralık. 2022	Yıllık Değişim
İhracat	22,233	22,910	3.0%	225,214	254,172	12.9%
İthalat	29,065	32,612	12.2%	271,426	363,711	34.0%
İhracat/İthalat	76.5%	70.3%		83.0%	69.9%	
Toplam Dış Ticaret Dengesi	-6,832	-9,701	42.0%	-46,211	-109,539	137.0%
Altın ve Enerji Hariç Denge	-635	-189	-70.2%	-1,047	-10,023	857.0%

İhracatın İthalatı Karşılama Oranı (12-Aylık Toplamlar)

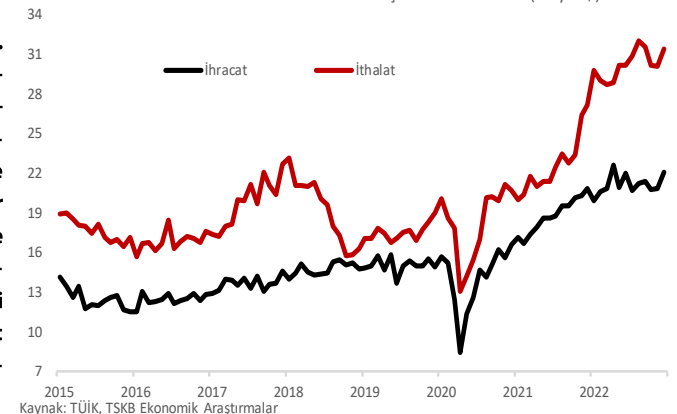
Kaynak: TÜİK, TSKB Ekonomik Araştırmalar

Toplam İhracatta Ülke Gruplarının Yıllık Değişimi (3 Aylık Ortalamalar)

Kaynak: TÜİK, TSKB Ekonomik Araştırmalar

Mevsim ve Takvim Etkisinden Arındırılmış İhracat ve İthalat (Milyar \$)

Kaynak: TÜİK, TSKB Ekonomik Araştırmalar

TSKB

Danışmanlık Hizmetleri

Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

MECLİSİ MEBUSAN CAD. NO 81

FINDIKLI İSTANBUL 34427, TÜRKİYE

(90) 212 334 50 50 faks: (90) 212 334 52 34

2023 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası
www.tskb.com.tr

T: +90 212 334 50 50 F: +90 212 334 52 34

E: info@tskb.com.tr

